

ДО

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКА ПОЛИТИКА ПРИ 43-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ**

**Г-Н ИВАЙЛО КАЛФИН
ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ,
МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ
СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО**

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Проект на ЗД на КСО № 654-01-5/20.01.2016г. на н.п. Валери Симеонов и група н.п.

С настоящото, БСК представя становище на Българска морска камара /БМК/ по проект на ЗИД на КСО № 654-01-5 / 20.01.2016г. на н.п. Валери Симеонов и група н.п.

В съответствие с изразените позиции на БМК следва да се прецени необходимостта от:

1. изясняване на целите и очакваното действие на предлагания нов чл. 69г, т.е. дали се допълват възможностите за пенсиониране по основния режим на чл. 69б на КСО или пенсионирането на морските лица се ограничава единствено по реда на предложената промяна, респективно при отпадане на кумулативното изискване за минимален праг, определен от сбора от осигурителния стаж и възраст - 94 за жените и 100 за мъжете.
2. синхронизиране на законодателното предложение относно регистрацията на корабите „под национален флаг“ по аналогия с Конвенция № 71 на МОТ, спрямо действащия текст на КСО §1 от ДР, т. 5а, определящ морските лица като членове на екипажи на кораби, вписани в корабните регистри на ДЧ на ЕС.
3. промяна на действащото изискване за осигуряване на морските лица изцяло за тяхна сметка /чл. 4а, ал.1 на КСО/ с цел постигане на съответствие с чл.3, ал. 2 на Конвенция № 71 на МОТ изискващ моряците да не „участват колективно с повече от половината от разходите за пенсии“.

Приложение: *съгласно текста*

С УВАЖЕНИЕ,

БОЖИДАР ДАНЕВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ

СТАНОВИЩЕ

на Българска морска камара по законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 654-01-5, внесен от Валери Симеонов и група народни представители

Във връзка с предложението законопроект за изменение на чл.69 от КСО изразяваме следното становище;

В действащата към настоящия момент нормативна уредба в Република България има текстове които не съответстват, а други са по-благоприятни в сравнение с Конвенция 71 на МОТ.

1. Текстовете от действащата нормативна уредба, които съответстват или са по-благоприятни спрямо Конвенция 71 на МОТ са:

1.1. В „НАРЕДБА ЗА КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА ТРУДА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ“ (Загл. изм. - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) в чл.1 т. 8 и т.9 е уреден въпроса за категорията труд на екипажите на танкери и работещите в машинно-котелно отделение, а в чл.2 т.26 за останалите морски лица със следните текстове:

- „чл.1 т.8. (нова - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) екипажи на кораби, специализирани за превоз на химически вещества, нефтопродукти и въглища;“

- „чл.1 т.9. (нова - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) работещи в машинното отделение на плавателни съдове от морския флот (без тези в крайбрежния флот).“

- „чл.2 т.26. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) екипажи на кораби от морския и речния флот, без включените в чл. 1, т. 8 и 9, и тези от крайбрежния флот;“

В тези текстове са изключени екипажите на корабите над 200 бруто регистър тона от крайбрежния флот, докато Конвенцията предвижда всички кораби над този тонаж.

1.2. В КСО в клауза **Придобиване право на пенсия от лицата, работещи при условията на първа и втора категория труд „Чл. 69б.** (Нов - ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, могат да се пенсионират, ако не са придобили право на пенсия по чл. 168 или когато са променили осигуряването си по чл. 4в и са:

1. навършили възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете;

2. от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

(2) Лицата, които са работили 15 години при условията на втора категория труд, могат да се пенсионират, ако не са придобили право на пенсия по чл. 168 или когато са

БЪЛГАРСКА МОРСКА КАМАРА

променили осигуряването си по чл. 4в и са:

1. навършили възраст до 31 декември 2015 г. 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете;

2. от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 60-годишна възраст.

Към настоящия момент тази разпоредба е по-благоприятна от Конвенционалната, но в следващите години ще се получи изравняване на възрастта.

1.3. В КСО в § 1. на допълнителните разпоредби е дадена легална дефиниция на морско лице (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) „(1) По смисъла на Част първа на този кодекс: т.30. (нова - ДВ, бр. 99 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) "Морско лице" е физическо лице, което заема длъжност по трудово правоотношение като член на екипажа на морски кораб, вписан в регистъра на корабите на държава - членка на Европейския съюз (ЕС), независимо дали се намира на брега или на борда на кораба, притежава свидетелство за правоспособност и свидетелство за допълнителна и/или специална подготовка, придобито по реда на наредбата по чл. 87, ал. 1 от Кодекса на търговското корабоплаване.“

Чрез тази дефиниция се разширява обхвата на флага на корабите, докато Конвенцията предвижда единствено флага на държавата. В предложения законопроект се ограничава само до българския флаг, независимо от възможността, работодател с място на управление в Р.България да има кораби под флага на държава от ЕС.

2. **Текстовете от действащата нормативна уредба, които не съответстват или са в пълно противоречие спрямо Конвенция 71 на МОТ са:**

2.1. В КСО в клауза **Осигуряване на морски лица** „Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) (1) Морските лица задължително се осигуряват изцяло за своя сметка за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост, смърт, трудова злополука и професионална болест върху избран месечен осигурителен доход между минималния и максималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година.“

Този текст е в пълно противоречие с изискването в Конвенцията. Съгласно Конвенцията пенсионната осигурителна вноска за сметка на морското лице не трябва да бъде повече от половината от пълната вноска, която в настоящия момент е 32.8% за първа и 27.8 за втора категория труд от осигурителния доход.

Във връзка с мотивите на вложителите на законопроекта нашето становище е следното:

БЪЛГАРСКА МОРСКА КАМАРА

променили осигуряването си по чл. 4в и са:

1. навършили възраст до 31 декември 2015 г. 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете;

2. от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 60-годишна възраст.

Към настоящия момент тази разпоредба е по-благоприятна от Конвенционалната, но в следващите години ще се получи изравняване на възрастта.

1.3. В КСО в § 1. на допълнителните разпоредби е дадена легална дефиниция на морско лице (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2003 г.) „(1) По смисъла на Част първа на този кодекс: т.30. (нова - ДВ, бр. 99 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) "Морско лице" е физическо лице, което заема длъжност по трудово правоотношение като член на екипажа на морски кораб, вписан в регистъра на корабите на държава - членка на Европейския съюз (ЕС), независимо дали се намира на брега или на борда на кораба, притежава свидетелство за правоспособност и свидетелство за допълнителна и/или специална подготовка, придобито по реда на наредбата по чл. 87, ал. 1 от Кодекса на търговското корабоплаване.“

Чрез тази дефиниция се разширява обхвата на флага на корабите, докато Конвенцията предвижда единствено флага на държавата. В предложението за законопроект се ограничава само до българския флаг, независимо от възможността, работодател с място на управление в Р.България да има кораби под флага на държава от ЕС.

2. **Текстовете от действащата нормативна уредба, които не съответстват или са в пълно противоречие спрямо Конвенция 71 на МОТ са:**

2.1. В КСО в клауза **Осигуряване на морски лица** „Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) (1) Морските лица задължително се осигуряват изцяло за своя сметка за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост, смърт, трудова злополука и професионална болест върху избран месечен осигурителен доход между минималния и максималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година.“

Този текст е в пълно противоречие с изискването в Конвенцията. Съгласно Конвенцията пенсионната осигурителна вноска за сметка на морското лице не трябва да бъде повече от половината от пълната вноска, която в настоящия момент е 32.8% за първа и 27.8 за втора категория труд от осигурителния доход.

Във връзка с мотивите на вложителите на законопроекта нашето становище е следното:

БЪЛГАРСКА МОРСКА КАМАРА

които трябва да бъдат отстранени за да може да се приложат предложените допълнения и изменения. Остават открити следните въпроси:

1. Не става ясно дали новият чл. 69г следва да се счита като допълнение към сега съществуващите възможности за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, регламентирани в чл. 69б на КСО, отнасящ се за работещите по първа и втора категория труд, част от които са и морските лица, или има за цел да ограничи възможността за пенсиониране на морските лица единствено по реда на предложената промяна?
2. Ако предлагания чл.69г изключи прилагането на чл. 69б на КСО за морските лица, може да възникнат проблеми при прилагането му, произтичащи от тълкуването на §1 т.5а от ДР на КСО, съдържащ дефиницията на понятието „морско лице“ за морските лица плавали на кораби под флага на страна от ЕС, тъй като в предложението е използван термина моряк, но не му е дадена легална дефиниция.

С уважение:

кдп Богдан Богданов
Председател на УС на БМК

